

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

Warszawa, dnia 22/09/2009

RPO-600891-I/08/AK

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pani
Hanna Gronkiewicz-Waltz
Prezydent m.st. Warszawy
pl. Bankowy 3/5
00-950 Warszawa

Liebu Lanowo Jani Prezydent.

W odpowiedzi na pismo Pani Prezydent z dnia 24 sierpnia 2009 r. (znak: AO-I-PBO-0717-35-3-09) pozwalam sobie zwrócić uwagę na dwie kwestie.

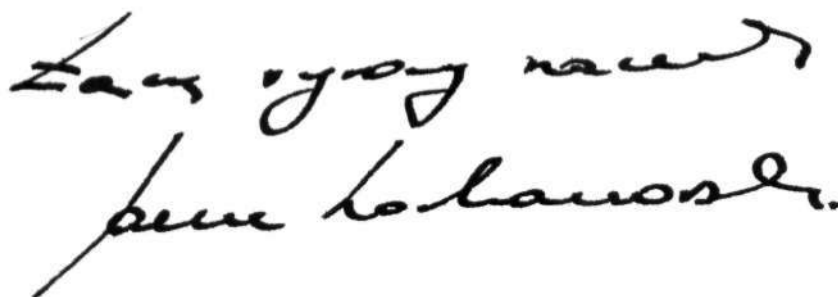
W pierwszym rzędzie pragnę zauważyć, że nie odniosła się Pani Prezydent do treści art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855 ze zm.), który stanowi, że wyłączenie stosowania przedmiotowej ustawy w stosunku do organizacji społecznych działających na podstawie odrębnych ustaw (czyli np. Polskiego Związku Działkowców), ma jedynie charakter częściowy, gdyż do podmiotów tych, w sprawach nieuregulowanych odrębnie, stosuje się przepisy ustawy Prawo o stowarzyszeniach. Jak natomiast zauważyłem w poprzedniej korespondencji analiza ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. Nr 169, poz. 1419 ze zm.) prowadzi do jednoznacznego wniosku, że nie uregulowano tam sprawy nadzoru nad Polskim Związkiem Działkowców, co powoduje, że w niniejszej sprawie mają zastosowanie ogólne zasady nadzoru określone w art. 8 ust. 5 Prawa o stowarzyszeniach. Nie sposób zgodzić się również z sugestią Pani Prezydent, iż racjonalny ustawodawca wykluczył możliwość odpowiedniego stosowania do Polskiego Związku Działkowców przepisów ustawy Prawo o stowarzyszeniach. Należy bowiem zauważyć, że ten ostatni akt normatywny zawiera ogólne przepisy dotyczące stowarzyszeń, jak również częściowo organizacji społecznych działających na podstawie odrębnych ustaw, podczas gdy ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych jest aktem szczególnym dotyczącym Polskiego Związku Działkowców. Fakt ten nie oznacza jednak, że przepisów aktu ogólnego, w zakresie nieuregulowanym w akcie szczególnym, nie można odpowiednio stosować do organizacji społecznych podlegających temu ostatniemu. Powyższa zasada wynika wprost z art. 7 ust. 2 Prawa o stowarzyszeniach i to właśnie ona jest wyrazem

troski racjonalnego ustawodawcy o to, by żadna organizacja społeczna realizująca prawa i wolności jednostki nie pozostawała poza zakresem kontroli czy nadzoru.

Po wtóre, podstawą prawną mojego ostatniego wystąpienia do Pani Prezydent był art. 14 pkt 6 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.), który stanowi, że po zbadaniu sprawy Rzecznik może zwrócić się o wszczęcie postępowania administracyjnego, wnosić skargi do sądu administracyjnego, a także uczestniczyć w tych postępowaniach - na prawach przysługujących prokuratorowi. Prezydent m.st. Warszawy powinien zatem wszcząć postępowanie administracyjne, w ramach którego - w zależności od obowiązujących norm prawnych - powinien przykładowo wydać decyzję administracyjną rozstrzygającą sprawę co do istoty bądź wydać formalne postanowienie o przekazaniu sprawy według właściwości. Należy jednocześnie zgodzić się z Panią Prezydent, iż w trybie postępowania administracyjnego nie można dokonywać weryfikacji statutu organizacji, nad którą pełni się nadzór. Trzeba jednak podkreślić, że nie wyklucza to skorzystania w ramach postępowania administracyjnego przez Panią Prezydent z odpowiednich instrumentów prawnych, w tym złożenia wniosku do sądu rejestrowego o zbadanie zgodności z prawem postanowień statutu Polskiego Związku Działkowców.

Warto zauważyć, że skierowane do organu administracji publicznej żądanie Rzecznika wszczęcia postępowania jest dla tego organu wiążące, co oznacza, że musi on je wszcząć z urzędu (Zob. A. Wróbel [w:] M. Jaśkowska, A. Wróbel, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, Kraków 2005, s. 1040). Co więcej, stosownie do dyspozycji art. 61 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej. Obowiązek wszczęcia postępowania trybie nadzoru nad Polskim Związkiem Działkowców powstał zatem już w dacie otrzymania przez Panią Prezydent pierwszego wniosku Rzecznika z dnia 7 lipca 2009 r.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 14 pkt 6 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.), zwracam się powtórnie do Pani Prezydent o wszczęcie w trybie nadzoru postępowania administracyjnego w sprawie statutu Polskiego Związku Działkowców.

Andrzej Łobanowski